

S. Dryja, J. Kruk, P. Valde-Nowak, J. Trąbska, M. Brodzicki, M. Kapica, M. Nawara

Spytkowice, st. 26, gm. loco, woj. bielskie, AZP 103-52/26

Informator Archeologiczny : badania 29, 23

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ny całkowicie ornamentacji — na tej podstawie można go datować na dość wczesne fazy wczesnego średniowiecza: fazę A-B podziału ceramiki wg Z. Hilczerówny, tj. na VI-VII wiek.

Dość bogate osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne na tym stanowisku uchwycono tylko w części, nieodzowne jest więc kontynuowanie badań terenowych.

Robertowo, st. 17, gm. Brudzeń Duży, woj. płockie — patrz: wczesne średniowiecze

Sękowice, st. 7, gm. Gubin, woj. zielonogórskie — patrz: wczesne średniowiecze

Sławica, st. 1, gm. Skoki, woj. poznańskie — patrz: paleolit i mezolit

Spytkowice, st. 26
gm. loco, woj. bielskie
AZP 103-52/26

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Bielsku-Białej

Badania prowadził dr S. Dryja, konsultowali prof. dr hab. J. Kruk, P. Valde-Nowak, mgr J. Trąbska i mgr M. Brodzicki (geologia). Uczestniczyli mgr mgr M. Kapica i M. Nawara oraz studenci archeologii. Czwarty sezon badań. Osada neolityczna. Kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura lendzielska.

Stanowisko znajduje się ok. półtora kilometra na wschód od centrum wsi Spytkowice, na terenie przyległym do stawów rybnych Ośrodka Rybackiego w Zatorze. Materiały z powierzchni koncentrują się na niewielkim wyniesieniu o ekspozycji północno-zachodniej, nad doliną Wisły, nieopodal ujścia Skawy.

Wytyczono łącznie 5 wykopów, z których 4 (I, II, III i V/95) przylegały do boków wykopów z lat poprzednich, natomiast wykop IV/95 usytuowano 90 m w kierunku wschodnim od przebadanego obszaru. We wszystkich wykopach zarejestrowano łącznie 7 jam obficie wypełnionych materiałem zabytkowym.

Z jednej z jam (w wykopie V/95) pozyskano w niezwyklej obfitości materiał zabytkowy wiązany z kulturą lendzielską. Jest to pierwszy wyeksplorowany obiekt tej kultury na tym stanowisku; dotąd fragm. ceramiki lendzielskiej znane były jedynie z powierzchni. Z tą kulturą należy też zapewne wiązać uchwycony w wykopie I/95 rowek o przebiegu północny zachód-południowy wschód, przecinający starsze jamy wstęgowe.

Z pozostałych jam w wykopach I, II, III i V/95 pozyskano materiały neolityczne, związane z kulturą ceramiki wstęgowej rytej. Na wyróżnienie zasługują spore fragm. cienkościenne naczyń zdobionych charakterystycznym motywem linii rytej, nawiązujące do „aczkowego” stylu zdobienia. Niezwykle interesująco przedstawia się zebrana kolekcja wyrobów krzemiennych, prezentująca wyroby z wszystkich faz eksploatacji. Na wyróżnienie zasługuje zbiór zdwojonych półtylczaków z wyświeceniem żniwnym, dalsze znaleziska trapezów, a także, nieznanne dotąd z terenu Polski, znaleziska długich, mikrolitycznych przekłuwaczy, przypominających nieco typologicznie ostrza sowerskie. Niemal wszystkie wyroby wykonane są z miejscowego krzemienia, którego wychodnie położone są na drugim brzegu Wisły, w odległości nie przekraczającej 4 km w linii prostej.

W wykopie IV/95 stwierdzono obecność szczątkowo zachowanej warstwy kulturowej oraz uchwycono fragm. bliżej nieokreślonej konstrukcji słupowej. Ubogość materiału (drobne fragm. ceramiki, zaledwie kilka wyrobów krzemiennych) nie pozwala w chwili obecnej na precyzyjniejsze datowanie tego znaleziska.

Planowane jest kontynuowanie prac.